

สารบัญ

หน้า

คำนำ	
สารบัญ	
สารบัญตาราง	
สารบัญรูปประกอบ	
บทที่ 1 บทนำ (Introduction to First aids)	
ความสำคัญและความจำเป็นของการปฐมพยาบาล	1
ความหมายของการปฐมพยาบาล	2
หลักทั่วไปในการปฐมพยาบาล	4
สถานการณ์ที่ต้องให้การปฐมพยาบาล	5
ประโยชน์ของการปฐมพยาบาล	5
สรุป	6
บทที่ 2 กายวิภาคศาสตร์และสรีรวิทยาของร่างกายมนุษย์ (Anatomy and Physiology of Body systems)	
ความหมายกายวิภาคศาสตร์ และสรีรวิทยา	7
คำนิยามและความหมายของศัพท์ที่ใช้บ่อย	7
ศัพท์ทางกายวิภาคศาสตร์	9
ส่วนต่าง ๆ ของร่างกายมนุษย์	11
- ศีรษะ (Head)	12
- คอ (Neck)	14
- ลำตัว (Trunk)	15
- แขนและขา (Upper limbs & lower limbs)	23
การจำแนกระบบการทำงานของร่างกายมนุษย์	24
- ระบบผิวหนัง (Integumentary system)	24
- ระบบโครงกระดูก (Skeletal system) และข้อต่อ (Joint system)	25

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
- ระบบกล้ามเนื้อ (Muscular system)	30
- ระบบไหลเวียนเลือดและน้ำเหลือง (Circulatory system)	34
- ระบบหายใจ (Respiratory system)	38
- ระบบย่อยอาหาร (Digestive system)	39
- ระบบขับถ่าย (Urinary system)	40
- ระบบประสาท (Nervous system)	41
- ระบบต่อมไร้ท่อ (Endocrine system)	43
- ระบบสืบพันธุ์ (Reproductive system)	47
สรุป	48
บทที่ 3 การสำรวจและประเมินสภาพผู้บาดเจ็บ (Survey and Victims assessment)	
การสำรวจและประเมินสภาพเบื้องต้น ณ จุดเกิดเหตุ	49
- ประเมินสถานการณ์การเกิดบาดเจ็บ สภาพแวดล้อม และภาวะอันตรายต่าง ๆ	49
- การตรวจและประเมินสภาพผู้บาดเจ็บและผู้ป่วยฉุกเฉินเบื้องต้น	
- - กรณีที่ผู้บาดเจ็บ / ผู้ป่วยมีสติ	50
- - ตรวจบริเวณใบหน้า ศีรษะ สีผิวหนัง เล็บมือ เล็บเท้า	50
- - ตรวจทางเดินหายใจ และสังเกตลักษณะการหายใจ	50
- - ตรวจนับชีพจร (Pulse) และความดันเลือด (Blood pressure)	59
- - ลักษณะของบาดแผล	62
- - การทดสอบระดับความมีสติ (Level of consciousness)	66
- - การเคลื่อนไหวกของแขนและขา	66
- - การทดสอบม่านตา (Pupil reflex)	67
- - การแจ้งขอความช่วยเหลือ	67
สรุป	68

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4 การช่วยชีวิตขั้นพื้นฐาน (Basic life support)	125
ความหมายของการช่วยชีวิตขั้นพื้นฐาน	69
ความหมายของการช่วยฟื้นคืนชีพ (Cardiopulmonary resuscitation หรือ CPR)	69
สาเหตุที่ทำให้เกิดการหยุดหายใจและหัวใจหยุดเต้น	70
อาการนำก่อนการเสียชีวิต	70
ขั้นตอนในการช่วยฟื้นคืนชีพ (CPR)	71
- กรณีที่มีผู้ปฐมพยาบาลคนเดียว	78
- กรณีที่มีผู้ปฐมพยาบาลสองคน	79
อันตรายและภาวะแทรกซ้อนจากการช่วยฟื้นคืนชีพ (CPR)	81
โรคที่ติดต่อได้ในขณะทำการช่วยฟื้นคืนชีพ	82
สรุป	82
บทที่ 5 บาดแผล (Wounds)	143
ชนิดของบาดแผล	83
- บาดแผลทั่วไป	83
- บาดแผลปิด หรือแผลฟกช้ำ	83
- บาดแผลเปิด	84
- หลักสำคัญในการปฐมพยาบาลบาดแผล	86
- การตกแต่งบาดแผล	86
- ชนิดของการทำแผล	86
- เครื่องมือที่ใช้ในการทำแผล	87
- ยาฆ่าเชื้อและใส่แผล	87
- หลักทั่วไปในการทำความสะอาดแผล	88
- วิธีตกแต่งบาดแผลชนิดต่าง ๆ	89
- บาดแผลมีพิษ	90
- บาดแผลสุนัขกัด	90
- บาดแผลงูกัด	92

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
- บาดแผลถูกแมลงต่อย	95
- บาดแผลจากความร้อน	97
- บาดแผลถูกสารเคมี	103
สรุป	104
บทที่ 6 การตกเลือดและการห้ามเลือด (Haemorrhage and Control haemorrhage)	
ความหมายของการตกเลือด	105
ชนิดของการตกเลือด	105
- การตกเลือดตามระยะเวลาที่มีการตกเลือด	105
- การตกเลือดตามตำแหน่งที่มีเลือดออก	106
อาการของการตกเลือด	108
ความหมายของการห้ามเลือด	108
กลไกการห้ามเลือด	108
วิธีต่าง ๆ ในการห้ามเลือด	109
- การห้ามเลือดโดยวิธีกดแผล	109
- การห้ามเลือดโดยวิธีกดเส้นเลือดแดงเหนือแผล	111
- การห้ามเลือดโดยวิธีใช้สายรัดบริเวณเหนือแผล	114
สรุป	115
บทที่ 7 การใช้ผ้าพันชนิดต่าง ๆ (Bandaging)	
ความหมายของการพันผ้า	116
ประโยชน์ของการพันผ้า	116
ชนิดของผ้าพันแผล	117
วิธีต่าง ๆ ในการพันผ้าชนิดม้วน	118
หลักการพันผ้าชนิดม้วน	124
การใช้ผ้าสามเหลี่ยม	125